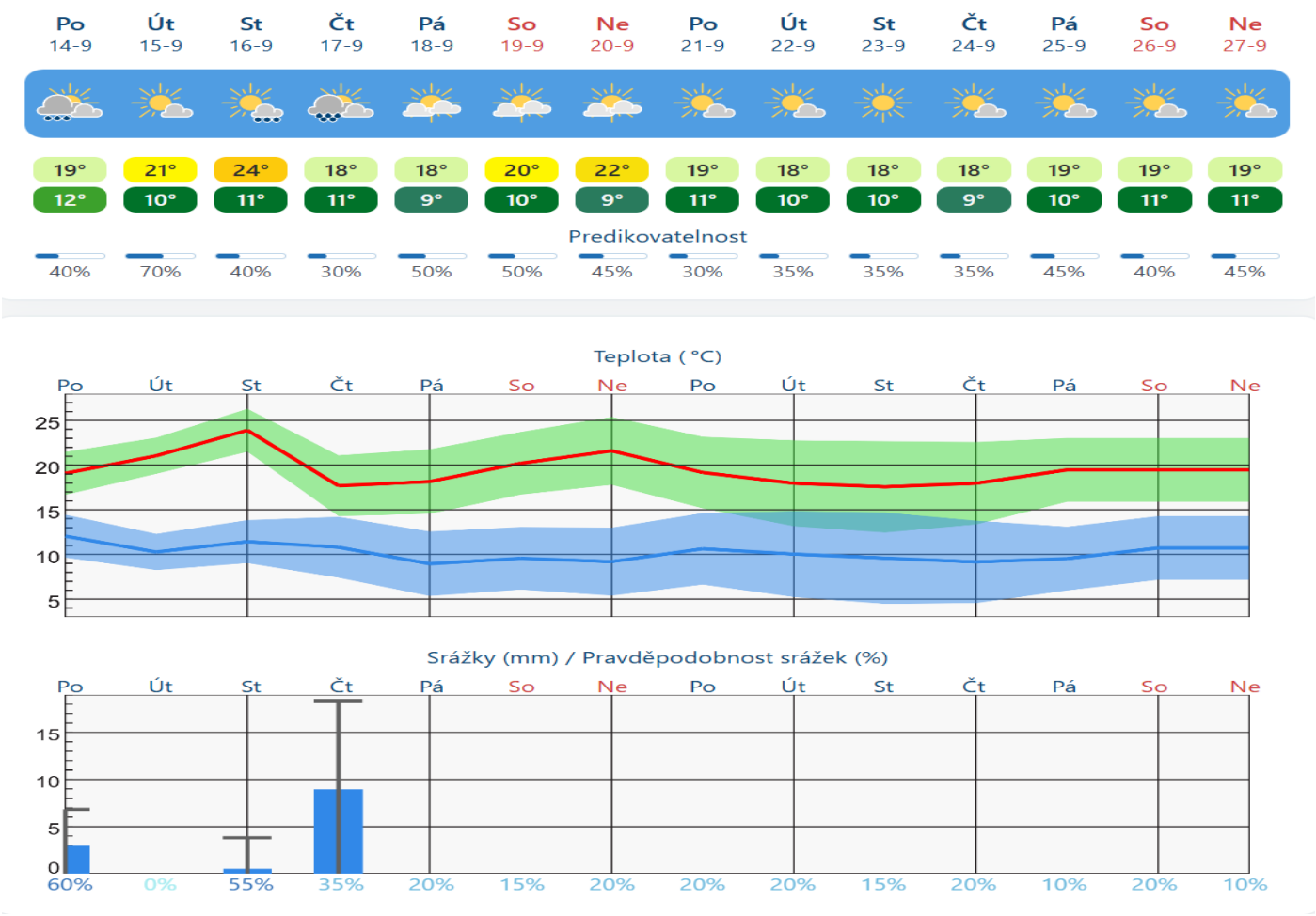

Obsah

1.	Aktuální situace	2
1.1.	Meteorologie	2
1.2.	Fenofáze révy	2
1.3.	Vhodnost podmínek pro rozvoj sledovaných chorob a škůdců v aktuálním týdnu	3
1.4.	Vhodnost podmínek dle modelu RIMPRO	3
1.5.	Aktuální výskyt sledovaných organismů	4
a)	Plíseň révy	4
b)	Padlí révy	4
c)	Šedá hniloba hroznů révy	5
d)	Černá hniloba révy	5
e)	Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy (stolbur révy)	6
f)	Chřadnutí a odumírání révy (ESCA)	7
g)	Hálčivec révový	7
h)	Vlnovník révový	7
i)	Křísek révový	7
j)	Octomilka japonská	8
2.	Doporučení	8
2.1.	Plíseň révy	8
2.2.	Padlí révy	8
2.3.	Šedá hniloba hroznů révy	8
2.4.	Černá hniloba révy	8
2.5.	Hálčivec révový	8
2.6.	Vlnovník révový	8
2.7.	Křísek révový	9
2.8.	Listovníček révový	9
2.9.	Klopuška révová	9
2.10.	Octomilka japonská	10
2.11.	Fe-deficientní vrcholová chloróza révy	10
2.12.	K-deficientní hnědnutí a okrajová nekróza listů révy	11
2.13.	Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy (stolbur révy)	11
2.14.	Chřadnutí a odumírání révy (ESCA)	12
3.	Různé	12
3.1.	Využití metody krátkodobé prognózy plísně révy dle SHMÚ Bratislava (autor P.Šteberla)	12

1. Aktuální situace

1.1. Meteorologie

1.2. Fenofáze révy

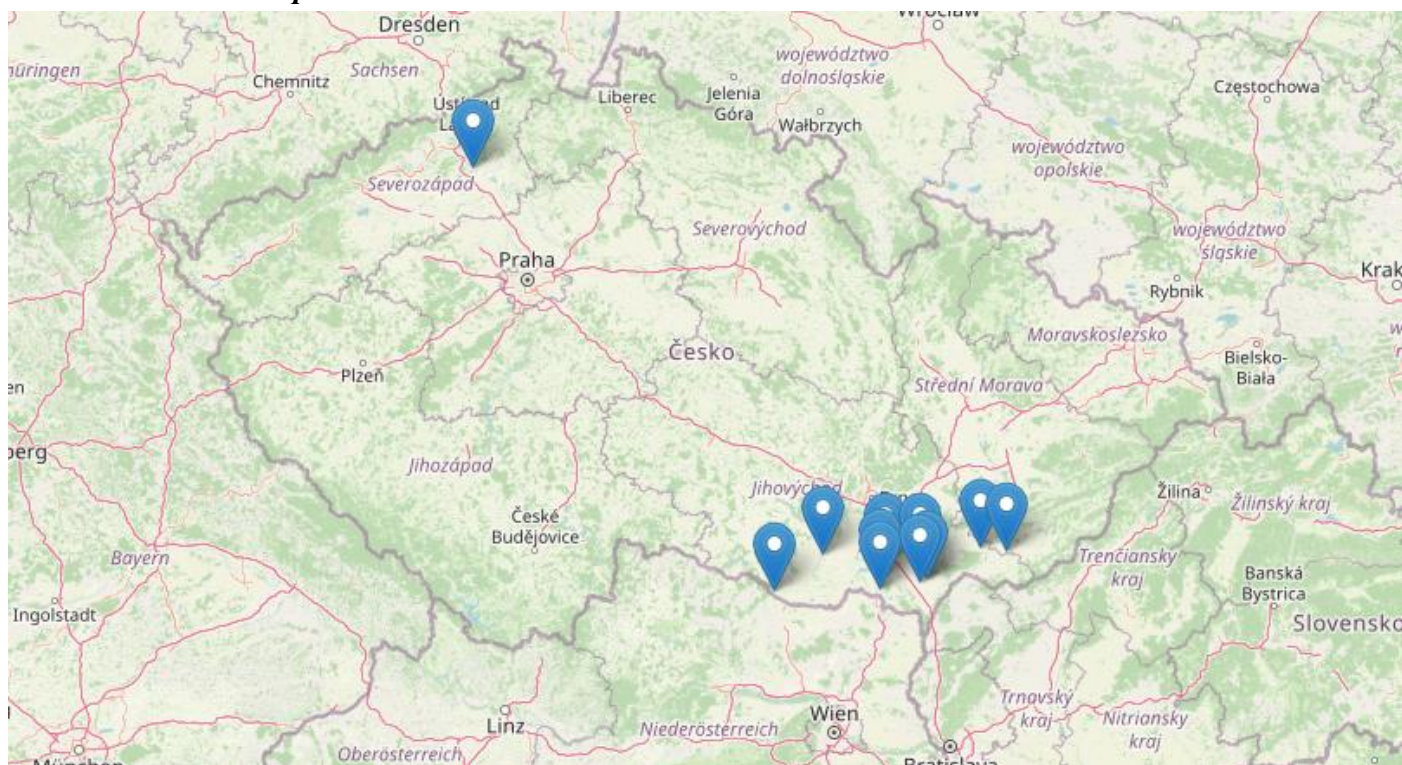
	
89	sklizňová zralost

V tomto období, podle lokalit a odrůd, probíhají nebo nastanou fáze BBCH 89.

1.3. Vhodnost podmínek pro rozvoj sledovaných chorob a škůdců v aktuálním týdnu

	Patogen	Předpokládaná vhodnost podmínek	
CHOROBY	plíseň révy	střední/slabá	
	padlí révy	slabé	
	šedá hniloba hroznů révy	střední/slabá	
	Škůdce	Předpokládané riziko výskytu	
ŠKŮDCI	hálčivec révový	slabé	
	vlnovník révový	slabé	
	obaleči	žádné	
	křísek révový	slabé	

1.4. Vhodnost podmínek dle modelu RIMPRO

1.5. Aktuální výskyt sledovaných organismů

a) Plíseň révy

Aktuální vývoj choroby:

- Lokálně byly v minulých obdobích zaznamenány pouze slabé výskyty choroby. K významnému šíření choroby nedošlo.
 - **V závěru minulého období byly relativně příznivé podmínky pro patogen.**
- ##### Předpoklad šíření:
- Skončilo období vnímavosti hroznů k infekci.
 - **V první polovině období budou dle předpovědi relativně příznivé podmínky pro patogen.**
 - **Sledujte případné výskyty choroby na listech.**

b) Padlí révy

Aktuální vývoj choroby:

- Lokálně byly zjištěny výskyty choroby na listech, letorostech a třepinách hroznů náchylných odrůd. Napadení hroznů bylo pouze místní a převážně velmi slabé.
 - **V první polovině minulého období byly relativně příznivé podmínky pro patogen, ve druhé polovině byly na většině lokalit vydatné dešťové srážky, které omezují šíření patogenu.**
- ##### Předpoklady šíření:
- Skončilo nebezpečí napadení hroznů.
 - Nadále může docházet k šíření choroby na listech a vrcholcích letorostů.
 - **V první polovině období budou podle předpovědi nepříznivé, ve druhé polovině méně příznivé podmínky pro patogen.**
 - **Sledujte případné šíření choroby na listech.**

c) Šedá hniloba hroznů révy

Aktuální výskyt:

- **Na náchylných odrůdách byly zjištěny ojedinělé výskyty choroby na hroznech. K dalšímu šíření choroby nedochází.**
- **V závěru minulého období byly relativně příznivé podmínky pro patogen.**
- Patogen je ve vinicích trvale přítomen, za příznivých podmínek sporuluje a osidluje zrající hrozny.
- Infekce mohou nastat při ovlhčení i za vysoké vlhkosti vzdušné (nejčastěji je uváděno přes 90 %).
- K infekcím může docházet v širokém rozmezí teplot 1-31 °C (optimum 20-22 °C)
- K významnému napadení dochází při teplotách nad 15 °C a pokud trvá ovlhčení déle než 24 hod.
- Na průniku do rostlinných pletiv se podílejí fytotoxiny i mechanický tlak.
- Mycelium patogenu se velmi rychle rozrůstá v napadených pletivech (0,2-0,4 mm/hod.).
- Vnímavost k napadení podporuje nadbytek dusíku a výrazně omezuje dostatek vápníku.
- Vysoká vnímavost k napadení nastupuje v období počátku zrání.
- V tomto období je narušena vosková vrstva bobulí, dochází k delšímu ovlhčení a na povrch bobulí difundují živné látky, především cukry, což vytváří příznivé podmínky pro patogen.
- Současně je snížena produkce obranných látek fytoalexinů, včetně resveratrolu.
- Fytotoxiny způsobují odumírání buněk, čímž usnadňují penetraci a kolonizaci rostlinných pletiv.
- Hypersenzitivní reakce, která je účinnou obrannou reakcí u biotrofních patogenů urychluje u nekrotrofních patogenů kolonizaci pletiv.
- Patogen produkuje látky, které nepříznivě ovlivňují vůni a zbarvení vína a má významnou enzymatickou aktivitu.
- Enzym lakkasa katalyzuje oxidaci fenolů, u bílých vín způsobuje oxidační hnědnutí a u červených vín destrukci barviva.

Předpoklad šíření:

- **V první polovině období budou dle předpovědi příznivé podmínky pro patogen.**
- **Ve druhé polovině tohoto období a dle předpovědi i v následujícím období budou méně příznivé až nepříznivé podmínky.**
- **Vzhledem k předpovědi počasí a průběhu zrání nelze předpokládat významný nástup choroby.**

d) Černá hniloba révy

Popis patogenu

- Patogen napadá listy, úponky, letorosty a především nezralé hrozny.
- Příznaky na listech často předcházejí příznakům na bobulích.
- Na listech vytváří 2-10 mm velké, hnědé okrouhlé nebo nepravidelné skvrny s tmavým lemem.
- Přetrvávají plodničky teleomorfního stadia (pseudotecia) i anamorfního stadia (pyknidy).
- K napadení dochází především za deštivého a teplého počasí, optimální teploty pro patogen jsou v rozmezí 24-27 °C, podmínkou klíčení spor a infekce je ovlhčení rostlinných částí, za optimálních teplot postačí 6-7 hod. ovlhčení. S příznivější teplotou se zkracuje potřebná doba ovlhčení.
- K prvním infekcím může dojít již krátce po vyrašení, nejpozději před květem.
- K významným infekcím dochází od konce kvetení do fáze uzavírání hroznů.
- K napadení hroznů může docházet až do fáze počátku zrání.

Aktuální výskyt:

- **Na sledovaných lokalitách se silným výskytem v minulém roce bylo zjištěno slabé napadení listů. Významnější napadení hroznů bylo zjištěno jen na několika lokalitách.**
- **V závěru minulého období byly relativně příznivé podmínky pro patogen.**

Předpoklad šíření:

- **Skončilo období nebezpečí napadení.**

e) **Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy (stolbur révy)**

původce 'Candidatus' Phytoplasma solani

Aktuální výskyt:

- **Lokálně byly zjištěny na listech náchylných bílých i modrých odrůd příznaky choroby.**
- **Na sledovaných lokalitách jsou výskyty rozdílné a převážně slabší. Významně napadeny jsou lokálně pouze velmi náchylné odrůdy.**

Předpoklady šíření:

- **V současné době se projevují typické příznaky choroby na listech a hroznech.**

f) Chřadnutí a odumírání révy (ESCA)

Aktuální výskyt:

- Na mnoha lokalitách byly ve starších vinicích zjištěny, především na náchylných odrůdách, významné výskyty.
- Vyskytují se obě formy syndromu, chronická i akutní.

Předpoklady šíření:

- V současné době se projevují typické příznaky choroby, včetně hynutí napadených keřů.

g) Hálčivec révový

Aktuální výskyt:

- Lokálně byly zaznamenány silnější výskyty škůdce.
- Skončilo období přechodu zimních samic (deutogyne) do úkrytů k přezimování.

Předpoklad šíření:

- Sledujte a vyhodnoťte napadení porostů.

h) Vlnovník révový

Aktuální výskyt:

- Na mnoha lokalitách byly v letošním roce zjištěny silné výskyty škůdce.

Předpoklad šíření:

- Sledujte a vyhodnoťte napadení porostů.

i) Křísek révový

Aktuální výskyt:

- Na všech sledovaných lokalitách byly zaznamenány silné výskyty dospělců kříška na listech.
- Končí období kladení vajíček.

Předpoklad dalšího šíření:

- Sledujte výskyty dospělců škůdce kontrolou žlutých lepkových desek.

j) **Octomilka japonská**Aktuální výskyt:

- **Na sledovaných lokalitách byly dosud zaznamenány jen slabší výskyty škůdce.**
- Předpoklad šíření:
- **V dalším průběhu zrání může lokálně dojít ke zvýšenému výskytu škůdce ve vinicích.**
- **Sledujte výskyty škůdce.**

2. Doporučení**2.1. Plíseň révy**Stanovení potřeby ošetřování:

- **Proti plísni révy není třeba ošetřovat.**
- Upozorňujeme na povinnost ošetřit 1x v systému základní IP a 2x v systému nadstavbové IP přípravky, pomocnými prostředky nebo základními látkami povolenými pro EZ.

2.2. Padlí révyStanovení potřeby ošetřování:

- **Proti padlí není třeba ošetřovat.**
- Upozorňujeme na povinnost ošetřit 1x v systému základní IP a 2x v systému nadstavbové IP přípravky, pomocnými prostředky nebo základními látkami povolenými pro EZ.

2.3. Šedá hniloba hroznů révyStanovení potřeby ošetřování:

- Základní ošetření proti šedé hnilobě hroznů se provádí v období počátku zrání a případné další ošetření v intervalu 10-14 dnů. Termín ošetření měl být upřesněn podle průběhu počasí (především dešťových srážek) na lokalitě.
- **Proti šedé hnilobě již není účelné ošetřovat.**
- **Pozdní ošetření nepřináší požadovaný efekt a nelze je doporučit.**
- Upozornění!**
- **Pokud se použije organický antibotrytiový fungicid, musí být v nadstavbové IP provedena další 2 ošetření proti šedé hnilobě přípravkem nebo prostředkem povoleným v EZ.**
- *Botrytis cinerea* je z hlediska nebezpečí vzniku rezistence vysoce rizikový patogen. Je třeba striktně dodržovat počty nebo procenta doporučených použití během vegetace a střídat přípravky s různým mechanismem působení.

2.4. Černá hniloba révyStanovení potřeby ošetřování:

- **Skončilo nebezpečí napadení.**
- **Proti černé hnilobě hroznů není třeba ošetřovat.**

2.5. Hálčivec révovýStanovení potřeby ošetřování:

- **Sledujte napadení porostů.**
- **Silně napadené porosty nebo ohniska je třeba označit a v příštím roce ošetřit akaricidem.**
- U silně napadených porostů doporučujeme vyhodnotit výskyt dravého roztoče *T.pyri* a v případě absence provést jeho introdukci.

2.6. Vlnovník révovýStanovení potřeby ošetřování:

- **Sledujte napadení porostů.**
- **Silně napadené porosty nebo ohniska je třeba označit a v příštím roce ošetřit akaricidem.**

2.7. Křísek révový

Stanovení potřeby ošetřování:

- Ošetření je povinné pouze v zamořené a nárazníkové zóně vytýčené ÚKZÚZ. Na ostatních lokalitách s výskytem kříška je pouze doporučeno.
<https://ukzuz.gov.cz/public/portal/ukzuz/skodlive-organismy/informace-o-vyskytu-so-a-poruch/regulovane-so-2/zlate-zloutnuti-revy-gfdp>
- **Skončilo vhodné období pro ošetření proti dospělcům kříška.**
https://eagri.cz/public/app/srs_pub/fytoportal/db/fytoportal/static/files/Listovka_krisek_revovy.pdf
- Sledujte informace na webových stránkách ÚKZÚZ, Rostlinolékařském portálu a úředních deskách.

2.8. Listovníček révový

- Lokálně bylo zjištěno poškození listů révy listovníčkem révovým (*Phyllocnistis vitegenella*).

Popis škůdce:

- Škůdce vytváří na listech zpočátku úzké, později širší klikaté miny. Uvnitř min se nachází housenka a tmavý trus.
- Housenka vykusuje mezofyl listů, vrchní a spodní pokožka zůstává nepoškozená.
- Škůdce má několik generací (3-4) během vegetace.
- Hostitelem jsou druhy rodu *Vitis* a *Parthenocissus*.
- Škůdce byl do Evropy zavlečen ze Severní Ameriky, první výskyt v Evropě byl zaznamenán v Itálii v roce 1994 a postupně v dalších zemích

Stanovení potřeby ošetřování:

- **Listovníček révový doposud nepůsobí významné poškození vinic, ošetření se neprovádí.**

2.9. Klopouška révová

- V letošním roce se opět ve vinicích vyskytuje poškození listů révy plošticemi. Hlavním původcem je klopouška révová (*Apolygus spinolae*).

Popis škůdce:

- Klopouška révová je široce polyfágní, 5-6 mm velká ploštice, zelené nebo žlutozelené barvy a oválně vejčitého tvaru. Má ročně jednu generaci, přezimují vajíčka nakladená do letorostů různých dřevin. Nymfy i dospělci sají nejčastěji na vrcholcích letorostů a méně často i na květenstvích. V důsledku sání a intoxikace slinami dochází k poškození pletiv nově vyrůstajících listů. Čepele listů jsou atrofované, různě zdeformované a proděravělé. Poškozeno je vždy jen několik listů, které se vyvíjejí v období po předchozím sání ploštic.

Stanovení potřeby ošetřování:

- **Škody jsou převážně bezvýznamné, ošetření proti klopouškám se neprovádí.**

foto J.Šeršeň

2.10. Octomilka japonská

Popis škůdce:

- Octomilka japonská (*Drosophila suzukii*) je drobná muška (5–6,5 mm) s jasně červenýma očima, samička má krátké kladélko zakončené štětinkou, hlava a hrud' jsou ochlupacené. Samečci mají tmavou skvrnu na vnější části konce křídel a na chodidlech výrazný hřebínek. Samičky jsou bez této skvrny a hřebínku na chodidlech.
- Oplozené samičky kladou vajíčka do měkkých plodů ovocných a dalších dřevin i do bobulí révy.
- Larvy se živí dužninou plodů.
- Škůdce má rychlý vývoj, v ČR se předpokládá 3–5 generací.
- Optimální pro vývoj škůdce jsou vyšší teploty (20–25 °C) a vyšší vlhkost vzdušná.
- Přezimují dospělci škůdce.

Sledování výskytu škůdce

- Sledování dospělců se provádí odchytom do optických lapáků s návnadou.
- Vhodné lapáky jsou např. plastové nádoby s dobře těsnícím víčkem o objemu 250–750 ml s deseti otvory po stranách o průměru 5 mm, umístěnými v horní části nádoby.
- Pro odchyt octomilek jsou vhodné lapáky červené nebo oranžové barvy, u čirých nádob je možné jejich atraktivitu zvýšit nalepením barevné pásky.
- Nejvhodnější návnadou je směs octa a červeného vína nebo jablečný ocet.
- Lapáky se instalují před začátkem dozrávání hroznů a umísťují se na okraje porostů na zastíněná místa, v počtu minimálně dvou lapáků na jednu lokalitu. Prohlíží se nejméně jednou týdně. Při zjištění výskytu *D. suzukii* je třeba prohlídku lapáků provádět minimálně 2x týdně.

Ochrana:

- **K ošetření proti octomilce jsou povoleny přípravky Affirm, Exirel, Irazu a SpinTor.**
- Ošetřuje se při škodlivém výskytu.
- Dobrou vedlejší účinnost vykazují i prostředky na bázi kaolinu (např. GrapeGuard), doporučované jako antistresory.

2.11. Fe-deficientní vrcholová chloróza révy

- Na rizikových lokalitách (vysoký obsah uhličitane vápenatého, resp. aktivního vápníku) se projeví silnější výskyty Fe-deficientní vrcholové chlorózy révy.
- Výskyt byl podpořen dlouhotrvajícím obdobím sucha a později vydatnými a opakovanými dešťovými srážkami.
- Nebezpečí výskytu této nutriční poruchy je třeba zohlednit již v přípravě výsadby. Důležité jsou před výsadbovými příprava pozemku a volba podnože. Na rizikových stanovištích je třeba dodat do půdy dostatečné množství organické hmoty, tak aby byla podpořena biologická aktivita půdy a optimalizována půdní struktura a vodní a vzdušný režim. Projev poruchy podporuje utužení půdy, nadbytek (zamokření) i nedostatek vláhy, nízké teploty a neharmonická výživa.
- K vyššímu obsahu uhličitane vápenatého v půdě jsou tolerantní podnože Craciunel 2, SO4 a Teleki 5C a vysoce tolerantní podnož Fercal. Pro velmi rizikové stanoviště je vhodné upřednostnit podnož Fercal.

- Postižené porosty by měly být v období po odkvětu opakovaně (2–4x) ošetřeny speciálními listovými hnojivy s obsahem železa, nejlépe v chelátové vazbě (Ferosol, Fytovit, Tenso Fe, Tenso Coctail, Vinofert plus a další). Aplikace dle návodu k použití.
- Při použití pomocných látek – pomocných rostlinných přípravků nebo pomocných půdních látek (aminokyseliny, algináty, humáty, PRP systém aj.), které jsou v některých případech doporučovány také proti vrcholové chloróze, doporučujeme ponechat kontrolní neošetřenou část porostu k posouzení účinnosti proti Fe-deficientní vrcholové chloróze révy.

2.12. K-deficientní hnědnutí a okrajová nekróza listů révy

- Na více lokalitách byly zaznamenány výskyty K-deficientního hnědnutí a okrajové nekrózy listů.
- Výskyt byl zjištěn především u náchylných odrůd (M.Thurgau, Pálava).
- Porucha se projevuje hnědnutím horní strany čepelí a při silném projevu zasycháním okrajů starších listů. Hlavní žilky zůstávají často zelené.
- Silněji bývají poškozeny listy vystavené intenzivnímu oslunění.
- Porucha se projevuje především v období od počátku zrání, kdy je draslík transportován z listů do hroznů.
- Příčinou poruchy je nedostatek draslíku, který souvisí s nedostatečnou zásobou v půdě nebo se zhoršeným příjmem při nedostatku vláhy.
- Na lokalitách, kde se nedostatek vyskytuje silně nebo opakovaně je třeba provést agrochemický rozbor půdy.
- Pokud se potvrdí nedostatek draslíku, je třeba provést hloubkové přihnojení draselným hnojivem.

2.13. Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy (stolbur révy)

Opatření k omezení výskytu choroby:

Doposud je k regulaci výskytu choroby přistupováno pasívně, infikované keře jsou označeny a buď vykloučeny a provedena podsadba, nebo zmlazeny, případně ponechány a využita možnost spontánního zotavení. Omezení výskytu vyžaduje realizovat cílená opatření ke zpomalení šíření choroby. Zejména jde o regulaci výskytu hlavních duálních hostitelských rostlin stolburu, v našich podmínkách především **svlačce rolního**, na kterém probíhá vývoj žilnatky vironosné, hlavního vektoru choroby. V ČR byl potvrzen výskyt genotypu Tuf-b patogenu, který je vázán na svlačec rolní. Jde o hostitelský systém svlačec rolní - žilnatka vironosná - réva vinná. Regulace výskytu duálních hostitelů současně omezuje výskyt žilnatky vironosné. Svlačec rolní hubí neefektivněji růstové herbicidy na bázi MCPA.

- **Účinným opatřením k omezení výskytu žilnatky vironosné je jarní, případně podzimní a jarní kultivace v řadách a neozeleněných meziřadích a zajištění souvislého ozelenění.**

Doporučený postup při výskytu:

- označit příznakové keře
- v mladých vinicích (do 3-5 let) označené keře zlikvidovat a provést podsadbu
- v plodných a zejména ve starších plodných vinicích označené keře v závěru vegetace nebo při zimním řezu zmladit a zapěstovat nový kmínek, v následujících vegetačních obdobích zmlazené keře sledovat. Výhodou zmlazení keřů jsou rychlejší nástup do plodnosti (2. rok po zmlazení), nižší pracovní a materiálové náklady a kratší doba ohrožení letorostů a mladých kmínků zvěří nebo aplikací herbicidů. Výhodou podsadby je větší jistota dobrého zdravotního stavu nových keřů, při zmlazení se na části keřů mohou znovu projevit příznaky choroby (účinnost po 3-5 letech 75–85 %).

2.14. Chřadnutí a odumírání révy (ESCA)

Opatření k omezení výskytu choroby:

- Ochrana spočívá v prevenci, především je třeba zajistit plnou vitalitu keřů a omezit stresové situace, v zimním období neřezat za teplého a deštivého počasí (4 dny po dešti), upřednostnit řez v předjaří, omezit velká poranění, řezné rány na starším dřevě ošetřit přípravky k ošetření ran.
 - K ošetření poranění a omezení infekce původci syndromu ESCA a ostatních chorob kmínků révy je registrován přípravek na ochranu rostlin **Tessior**, biopreparát **Vintec** a pomocný prostředek **BlocCade**. Použití dle návodu na etiketě.
 - Odstraňovat a likvidovat chřadnoucí a odumřelé keře (zdroje infekce) ve vinicích a v okolí vinic.
- Nařízení vlády č. 41/2025 Sb.**, ukládá pěstitelům v IP od druhého roku plnění víceletých podmínek povinnost odstraňovat a likvidovat odumřelé keře révy vinné nebo jejich části, a to nejpozději do 15. května příslušného roku.
- Drtit jen révu a dvouleté dřevo, starší dřevo vynést z vinice a spálit.
 - Keře s příznaky choroby je třeba označit a zlikvidovat a provést podsadbu, případně zmladit a zapěstovat nový kmínek. Pokud je keř zmlazován, musí být zmlazení provedeno alespoň 10 cm pod místem s viditelným poškozením dřeva kmínku. Úspěšnost zmlazení je nejistá, velmi často keř znovu onemocní a postupně hyne.

3. Různé

3.1. Využití metody krátkodobé prognózy plísňě révy dle SHMÚ Bratislava (autor P.Šteberla)

- **Skončila platnost prognostické metody dle SHMÚ (Šteberly).**

Upozorňujeme, že konečné rozhodnutí o zvolené variantě ochrany musí učinit vinohradník na základě vyhodnocení aktuálních podmínek v konkrétní vinici.

EKOVÍN
Tomanova 18, 61300 Brno
info@ekovin.cz
www.ekovin.cz

Vážení pěstitelé,

vzhledem ke kalendářnímu termínu, průběhu počasí i vegetace je
„20. Monitorovací zpráva o výskytu škodlivých organismů v révě vinné - Jižní Morava“
 poslední zprávou v sezóně 2026.

Děkujeme Vám za spolupráci i věnovanou pozornost.

Doufáme, že naše zprávy přispěly k aktuální informovanosti a usnadnily rozhodování o potřebě a způsobech ochrany proti nejdůležitějším chorobám a živočišným škůdcům révy v průběhu letošního vegetačního období.

Přejeme Vám pěkné počasí, které vytvoří příznivé podmínky pro zbývajících část sklizňového období.

Rovněž Vám a Vaším rodinám přejeme dobré zdraví a vinařům hodně optimismu.

Těšíme se na shledanou v příštím roce 2027 na odborných vinařských akcích a na internetových stránkách spolku Ekovín.

Vaši poradci